

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА ЛІНГВІСТКИ**

Кафедра романо-германської філології та перекладу

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 «Управління та адміністрування»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	073 «Менеджмент»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Третій (освітньо-науковий)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для здобувачів вищої освіти економічного факультету за спеціальністю 073 «Менеджмент», третій рівень вищої освіти / Укладачі В.Д. Борщовецька, В.Д. Ігнатенко. Біла Церква: БНАУ, 2020. 23 с.

**Розробники: В.Д. Борщовецька, кандидат пед. наук, доцент;
В.Д. Ігнатенко, кандидат пед. наук, доцент.**

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри романо-германської філології та перекладу
(Протокол № 1 від 26.08 2020 р.)

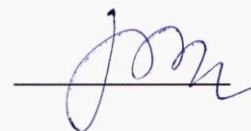
Завідувач кафедри романо-германської філології та перекладу,
кандидат пед. наук, доцент

В.Д. Ігнатенко

Схвалено науково-методичною радою факультету права та лінгвістики
(Протокол № 1 від 31.08 2020 р.)

Голова науково-методичної ради,
кандидат пед. наук, доцент

В.Д. Борщовецька

Гарант ОП «Менеджмент»
доктор екон. наук, професор

І.М. Паска

© Біла Церква, БНАУ, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	6
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	7
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
6.1. Лекції	10
6.2. Практичні заняття	13
6.3. Самостійна робота	14
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	15
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	16
9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
10. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ...	20
11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	21

ВСТУП

Сучасний розвиток суспільства вимагає подальшого вдосконалення системи підготовки, підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців протягом життя.

Мотиваційним підґрунтям діяльності молодого науковця є культ пізнання, що породжує його пізнавальну активність. Дослідницькі знання та вміння потрібні кожному, хто у майбутньому планує займатися науковою діяльністю. У цьому контексті великого значення для ведення наукової пізнавальної діяльності набуває оволодіння таким рівнем іншомовної комунікативної компетентності, який забезпечить доступ молодого науковця (аспіранта) до іншомовної інформації: друкованої, текстової, електронної.

Під час організації навчання англійської мови за професійним спрямуванням як компонента системної підготовки аспіранта, головну увагу доцільно приділяти тому виду іншомовної мовленнєвої діяльності, який забезпечує максимальне отримання професійно й науково значущої інформації. У сучасному суспільстві за умов постійного зростання обсягу інформації завдяки сучасним технологіям та здобуткам у добу інформаційних технологій, виникає необхідність швидко орієнтуватися, читати, або оперативно переглядати велику кількість текстового матеріалу.

Варто зазначити, що в зв'язку з інтеграцією нашої країни у світове економічне та наукове співтовариство, розвитком міжнародних відносин, а також появою нових освітніх та наукових проектів зростає попит суспільства на науковців, здатних вільно висловлюватися англійською мовою у процесі досягнення ними академічних і професійних цілей. Аспірант повинен досягти такого рівня володіння англійською мовою, який дозволить йому здійснювати безпосереднє спілкування із зарубіжними колегами, професорами, науковцями, брати участь в міжнародних наукових конференціях, семінарах, з'їздах, конгресах, виступати з доповідями на міжнародних наукових зібраннях, публікувати власні доробки в іншомовних наукових виданнях, в тому числі бути активним користувачем міжнародними науко метричними базами.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з планом на 2020-2021 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» виділено 180 академічних годин (6 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 120 години (лекції – 18, практичні заняття – 90, залік – 2, іспит – 10), самостійна робота – 60 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 6	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 2	Спеціальність 073 «Менеджмент»	1-й	1-й
		<i>Семестр</i>	
1-2-й		1-2-й	
<i>Лекції</i>			
Загальна кількість академічних годин – 180		18 год.	4 год.
		<i>Практичні</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 4	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	90 год.	20 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год	144 год.
		Підсумковий контроль: залік (2 год.), іспит (10 год.)	

Метою навчання аспірантів іноземної мови є підготовка їх до сучасної наукової діяльності, формування англійської комунікативної компетентності у всіх видах мовленнєвої діяльності. складання ними заліку та іспиту.

Мета навчання зумовлює виконання таких **завдань**: 1) активізувати мовний матеріал, засвоєний на попередніх етапах навчання; 2) розвивати вміння читати та перекладати фахову оригінальну літературу з використанням словника; 3) навчити аспірантів здійснювати реферування прочитаного;

4) формувати навички здійснювати анотацію україномовної наукової статті англійською мовою обсягом 500 знаків; 5) розвивати вміння здійснювати повідомлення англійською мовою з теми дисертаційного дослідження в усній та писемній формі; 6) розвивати вміння продукувати власні наукові доробки у вигляді презентацій із застосуванням сучасних інформаційних технологій; 7) навчити аспірантів користуватися англійською мовою як засобом отримання та поглиблення систематичних знань зі спеціальності, тобто засобом самовдосконалення; 8) у процесі вивчення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» показати роль іноземної мови у становленні людини як особистості, фахівця, вченого, який відповідає сучасним вимогам світової наукової спільноти.

Уміння і навички:

— користуватися граматичними зворотами, специфічними для наукової комунікації іноземною мовою;

— володіти типовими для наукової комунікації лексико-синтаксичними моделями;

— робити оптимальний набір лексики та граматичних конструкцій при складанні наукових текстів різних типів (статей, анотацій, резюме, монографій, тез, доповідей на конференціях і т.ін.);

— виконувати письмовий переклад та письмовий анотативний переклад текстів з відповідної галузі науки;

— диференціювати різні типи наукових текстів та структурувати їх відповідно до чинних міжнародних стандартів;

— усно та письмово представляти наукові результати іноземною мовою відповідно до вимог міжнародних стандартів.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основою для вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії передбачає вивчення дисципліни «Англійська мова» в магістратурі та володіння англійською мовою на рівні B2 – C1.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Менеджмент» відповідно до ОНП	Результати навчання з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням»
<p>ПРН 1. Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері менеджменту, дотримуватись етики та принципів академічної та професійної доброчесності у професійній, науковій та освітній діяльності</p>	<p>ПРН 1.1. Вміти застосовувати фахову термінологію та граматичні структури під час аналізу та роз'яснення економічних систем, моделей та методів управління, що висвітлені іноземною мовою;</p> <p>ПРН 1.2. Проявляти толерантність у роботі, дотримуватись фахових етичних принципів, традицій та принципів професійної доброчесності.</p>
<p>ПРН 2. Володіти навичками презентації результатів досліджень у національному та міжнародному просторі, в т.ч. наукових публікаціях, практично використовувати іноземну мову (усно та письмово) в науковій, інноваційній та педагогічній діяльності</p>	<p>ПРН 2.1. Вміти презентувати результати досліджень на конференціях, у наукових статтях, тезах доповідей у вітчизняному та міжнародному просторі використовуючи знання іноземної мови.</p>
<p>ПРН 6. Мати навички міжособистісних взаємодій в міжнародному та національному середовищі з питань менеджменту та адміністрування з представниками різних фахових спільнот (науковою, освітньою, експертною), суспільством в цілому, вміти працювати в команді</p>	<p>ПРН 6.1. Знати та розуміти управлінські категорії, нормативи, закони та стандарти, що застосовуються у спілкуванні різних фахових груп на міжнародному науковому рівні;</p> <p>ПРН 6.2. Застосовувати знання іноземної мови для формування ділової і професійної кореспонденції та спілкування у сфері менеджменту.</p>
<p>ПРН 12. Володіти навичками педагогічної майстерності для розроблення та викладання дисциплін економічного спрямування з використанням новітніх технологій навчання</p>	<p>ПРН 12.1. Вміти застосовувати фахові знання іноземної мови при викладанні освітніх компонентів фахової направленості.</p>

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Зміст лекційного курсу

1. Особливості змісту та методики навчання англійської мови за професійним спрямуванням для аспірантів.
2. Терміноутворення. Лінгвістична характеристика англійських науково-технічних термінів.
3. Structure and Format of the English Research Article for Scientometrics.
4. Анотативний і реферативний переклад науково-технічної літератури англійською мовою.
5. Ведення дискусії на наукову тему англійською мовою.

Зміст навчальної дисципліни по темам

Тема 1. Проблемні питання з граматики: Артиклі. Прийменники. Займенники. Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Присвійний відмінок. Прикметник. Ступені порівняння прикметників. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Числівник. Словотворення. Часи дієслів групи Indefinite (Active Voice). Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень. Дієприкметник Participle I (форми). Часи дієслів групи Continuous (Active Voice). Дієприкметник Participle II (форми). Часи дієслів групи Perfect (Active Voice). Безособові речення. Конструкція there is, there are. Емфатична конструкція it is (was) ... that (who) ... та інші емфатичні конструкції. Словазамісники. Пасивний стан дієслів. Часи дієслів груп Indefinite, Continuous, Perfect (Passive Voice). Особливості вживання речень у пасивному стані. Сполучники. Складні речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Типи підрядних речень. Непряма мова. Узгодження часів. Дієприкметники Participle I і Participle II (форми та функції). Дієприкметникові комплекси. Незалежний дієприкметниковий комплекс. Інфінітив, його форми та функції. Об'єктний інфінітивний комплекс. Суб'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс. Герундій, його форми та функції. Герундіальні комплекси. Модальні дієслова. Умовний спосіб.

Тема 2. Аналітичне читання: тексти за фахом.

Тема 3. Усна практика: Бесіда з теми наукового дослідження. Реферування автентичних текстів за фахом.

Тема 4. Індивідуальне читання: Автентичні тексти за фахом (обсяг 600 000 друкованих знаків).

Тема 5. Письмова практика. Особливості англійської пунктуації в академічному письмовому дискурсі. Структурні та змістовні аспекти наукових есе, анотацій. Написання анотацій до наукових статей.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	Усього	у т.ч.			Усього	у т.ч.		
		л	п	ср		л	п	ср
Тема 1	42	2	30	10	33		4	29
Тема 2	44	4	20	10	34	1	4	29
Тема 3	24	4	10	10	34	1	4	29
Тема 4	34	4	20	10	34	1	4	29
Тема 5	24	4	10	20	33	1	4	28
Залік та іспит	12				12			
Усього	180	18	90	60	180	4	20	144

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

П/п	Тема лекції	Короткий зміст лекції	Літературні джерела
1	Особливості змісту та методики навчання англійської мови для аспірантів (2 години)	Особливості змісту дисципліни «Іноземна мова для аспірантів». Вимоги до складання іспиту з ІМ. Структура іспиту з ІМ. Вимоги до написання реферату.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Довідник здобувача наукового ступеня. К.: Толока, 2003. С. 14-32. 2. Борщовецька В.Д. English for Postgraduates. Біла Церква, 2019. 58 с. 3. Борщовецька В.Д. Англійська мова: Навч. Посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 154 с. 3. Tarnapolsky O. and Kozhushko S. Business Projects. Student's Book and Workbook. К.: «Фірма Інкос». 2002. 279 с. 4. Mackenzie I. English for Business Studies. A Course for Business Studies and Economics students. Cambridge: Cambridge University Press, 1998. 176 p. 5. Goodale M. The Language of Meetings. Brighton: Commercial Colour Press Ltd, 1997. 128 p. 6. Cotton D., Falvey D., Kent S. Market Leader. Practice File. Madrid: Longman, 2000. 125 p. 7. The European Economy / Ed. by David A. Dyker. New York: Longman, 1999. 439 p.
2	Терміноутворення. Лінгвістична характеристика англійських науково-технічних термінів (4 години)	Шляхи утворення термінів. Діада «термін-поняття». Етапи розвитку англійської науково-технічної лексики. Структурно-семантичні особливості англійських термінів та труднощі їх перекладу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Борщовецька В.Д. Лінгвістичні передумови навчання фахової англійської лексики студентів-економістів / Вісник КНЛУ. Серія «Педагогіка та психологія». К.: Вид. центр КНЛУ. 2019. Вип. 4. С. 153-160. 2. Ворона Г.П. Место и роль сокращений и символов в современной сельскохозяйственной лексике немецкого языка / Сб. науч. тр: Воронежский ун-т. Воронеж, Вопросы терминологии и лингвистической статистики. 1978. С. 65-72. 3. Головин Б.И. Термин и слово / Межвуз. сб. Редкол.: Б.И. Головин

			<p>(отв. ред) и др. Горький, 1980. С. 3–12.</p> <p>4. Дуда О.І. Процеси термінологізації в сучасній англійській мові (на матеріалі літератури з кредитно-банківської справи): Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / КДЛУ. Київ, 2001. 19 с.</p> <p>5. Малиновская И.В. Экономическая терминология в английском языке: процессы формирования и функционирования: Автореф. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / Минск. гос. пед. инст. иностр. языков. К., 1986. 16 с.</p> <p>6. Митрофанова О.Д. Научный стиль речи: проблемы обучения. М.: Русский язык, 1985. 231 с.</p> <p>7. Прач В.И. Семантическая структура английских общеупотребительных слов и процессы их терминологизации (на материале лексики по лесотехническим специальностям): Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / ЛГУ. Львов, 1990. 16 с.</p> <p>8. Суперанская А.В., Подольская Н.В., Васильева Н.В. Общая терминология: Вопросы теории. М.: Наука, 1989. 246 с.</p>
3	<p>Structure and Format of the English Research Article for Scientometrics (4 години)</p>	<p>Publishing Abroad – Where? Form follows function. Major Features of English Research Article. Elements and Structural Parts of the English Research Article. Requirements to Titles. Types of abstracts. Communicative Functions of the English Research Article. Latin phrases and abbreviations commonly used in scientific publications.</p>	<p>1. Борщовецька В.Д. Англійська мова: Навч. Посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 154 с.</p> <p>2. Дюканова Н.М., Нииконорова Л.І. Стилістичні особливості написання наукової статті англійською мовою / Н.М. Дюканова, Л.І. Никонорова // <i>Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки</i>. Серія: Філологічні науки, 2019. Вип. 9. С. 186-190.</p> <p>3. Карпчук Н.П. Інформативність науково-технічної статті / Н.П. Карпчук, О.І. Миронова. <i>Вісн. ВНУ ім. Лесі Українки</i>. Серія : Філол. науки. 2009. № 6. С. 20-25.</p> <p>4. Малімон Л.К. Семантико-синтаксична характеристика</p>

			<p>мовленнєвого жанру наукової статті / Л.К. Малімон, А.Д. Шкаровецька // Вісн. ВНУ ім. Лесі Українки. Серія : Філол. науки. 2008. № 4. С. 38-41.</p> <p>5. Swales & Feak. Academic Writing for Graduate Students. 1994.</p> <p>6. Holmes. Social Science Discussion Sections. 1997. P. 324-325.</p> <p>7. Day Robert A. How to Write a Scientific Paper. 3rd ed. / Robert A. Day. Phoenix, Ne.W York : Oryx Press. 1988. 212 p.</p>
4.	<p>Анотативний і реферативний переклад науково-технічної літератури англійською мовою (4 години)</p>	<p>Семантична адекватність. Основні принципи анотування і реферування англійської статті.</p> <p>Практичні рекомендації з написання анотації та реферату. Структурні елементи анотації та реферату іншомовної статті.</p>	<p>1. Вейзе А.А. Теория и практика порождения вторичного текста в курсе вузовского обучения иностранным языкам (на материале английского языка): дис. ... д-ра пед. наук: спец. 13.00.02 «Теория и методика обучения и воспитания (иностраный язык)» / Аполлон Анатольевич Вейзе. Минск, 1993. 435 с.</p> <p>2. Кавицька Т.І. Лінгводидактичні засади навчання письмового перекладу з рідної мови на іноземну / Т.І. Кавицька. Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Вип. 63. Серія: Педагогічні науки. Чернігів, 2009. С. 78-81.</p> <p>3. Малюга О.С. Навчання професійно орієнтованого читання наукових англійських текстів студентів-магістрів аграрних спеціальностей : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 «Теорія і методика навчання: англійська мова» / Олександр Сергійович Малюга. К. : 2007. 217 с.</p> <p>4. Новиков А.И. Реферативный перевод научно-технических текстов : пособие / А.И. Новиков, Н.М. Нестерова. АН СССР, Ин-т языкознания. М. : Наука, 1991. 146 с.</p>
5.	<p>Ведення дискусії на наукову тему англійською мовою (4 години)</p>	<p>Презентація себе та свого дослідження. Обговорення теми дослідження, уміння</p>	<p>1. Топтигіна Н.М. Психолінгвістичні та комунікативні аспекти навчальної дискусії у процесі вивчення іноземної мови / <i>Теоретичні питання освіти та</i></p>

		захищати результати свого дослідження у ході дискусії англійською мовою. Написання CV. Найбільш вживані фрази для висловлення власної думки.	виховання: <i>Збірник наукових праць</i> . К.: Вид. центр КНЛУ, НМАУ, 2001. Вип. 15. С. 92-96. 2. John, Ann M. Text, Role and Context: Developing Academic Literacies. NY: Cambridge University Press, 1977. 171 p. 3. Фрази для дискусии на англійском языке (в помощь учителю и учащимся). URL : https://o-sachava.livejournal.com /5006.html
--	--	--	--

6.2. Практичні заняття

П/п	Назва теми	К-сть годин
1.1.	Артиклі.	1
1.2.	Прийменники. Займенники.	1
1.3.	Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Присвійний відмінок.	1
1.4.	Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння прикметників та прислівників.	1
1.5.	Числівник.	0,5
1.6.	Словотворення.	1
1.7.	Часи дієслів групи Indefinite (Active Voice).	1
1.8.	Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень.	1
1.9.	Дієприкметник Participle I. Часи дієслів групи Continuous (Active Voice).	1
1.10.	Дієприкметник Participle II. Часи дієслів групи Perfect (Active Voice).	1
1.11.	Безособові речення. Конструкція there is, there are. Емфатичні конструкції.	1
1.12.	Слова-замісники.	0,5
1.13.	Пасивний стан дієслів. Часи дієслів груп Indefinite, Continuous, Perfect (Passive Voice). Особливості вживання речень у пасивному стані.	3
1.14.	Сполучники. Складні речення. Складносурядне речення.	1

1.15.	Складнопідрядне речення. Типи підрядних речень.	1
1.16.	Непряма мова. Узгодження часів.	1
1.17.	Дієприкметники Participle I і Participle II (форми та функції).	2
1.18.	Незалежний дієприкметниковий комплекс.	1
1.19.	Інфінітив, його форми та функції.	2
1.20.	Суб'єктний інфінітивний комплекс. Об'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс.	2
1.21.	Герундій, його форми та функції. Герундіальні комплекси.	2
1.22.	Модальні дієслова.	2
1.23.	Умовний спосіб.	2
2.	Аналітичне читання.	20
3.	Усна практика.	10
4.	Індивідуальне читання.	20
5.	Написання анотацій до наукових статей.	10
Разом		90

6.3. Самостійна робота

Самостійна робота здобувачів третього освітнього рівня з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» організовуються у формі проектного навчання (реалізація моно- та колективних проектів), проблемного навчання, за допомогою реалізації методу «ажурна пилка», а також з використанням інформаційно-комунікаційних засобів навчання за наступною орієнтовною тематикою:

Назва теми	К-сть годин	Форма контролю
I семестр		
Граматика: Артиклі. Прийменники. Займенники. Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Присвійний відмінок. Прикметник. Ступені порівняння прикметників. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Числівник. Словотворення. Часи дієслів групи Indefinite (Active Voice). Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних	10	Поточний контроль

речень. Дієприкметник Participle I (форми). Часи дієслів групи Continuous (Active Voice). Дієприкметник Participle II (форми). Часи дієслів групи Perfect (Active Voice). Безособові речення. Конструкція there is, there are. Емфатична конструкція it is (was) ... that (who) та інші емфатичні конструкції. Слова-замісники.		
Підготовка до аналітичного читання. Підготовка до усної практики за темою наукового дослідження.	10	Поточний контроль
Індивідуальне читання. Написання анотацій до наукових статей	10	Поточний контроль
Разом за I семестр	30	
II семестр		
Дієприкметникові комплекси. Незалежний дієприкметниковий комплекс. Інфінітив, його форми та функції. Об'єктний інфінітивний комплекс. Суб'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс. Герундій, його форми та функції. Герундіальні комплекси. Модальні дієслова. Умовний спосіб	10	Поточний контроль
Підготовка до аналітичного читання. Підготовка до усної практики за темою наукового дослідження. Написання анотацій до наукових статей.	20	Поточний контроль
Разом за II семестр	30	
Всього	60	

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для організації освітнього процесу з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» використовуються сучасні методи активного навчання, зокрема під час проведення лекційних занять застосовується принцип перевернутого навчання за допомогою освітньої платформи Moodle, яка містить усі необхідні матеріали для задоволення пізнавальних та навчальних потреб здобувачів при підготовці до лекції, протягом якої завдяки такому перевернутому принципу організації освітнього процесу можна проводити панельну дискусію, мозковий штурм, дебати та інші форми реалізації технологій обговорення дискусійних питань та проблемного навчання (евристична бесіда, дерево рішень).

На практичних заняттях, крім вище зазначених методів, реалізуються різноманітні ігрові технології, зокрема рольові ігри при презентації власних наукових досліджень та інші технології колективного навчання.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувачів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні роботи (Тема 1 – письмовий тестовий контроль; Тема 1,2 – лексико-граматичний тест; Тема 3 – усне опитування, доповіді; Тема 4 – усне опитування, доповіді; Тема 5 – письмове опитування (перевірка анотацій до наукових статей за фахом), лексико-граматичні тести, складання есе).

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку (1 семестр) та іспиту (2 семестр). Максимальна кількість балів, яка отримується здобувачем на іспиті – 30 балів.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

І семестр

Робота у семестрі максимально оцінюється у 100 балів. Бали розподіляються таким чином:

РОБОТА ПРОТЯГОМ СЕМЕСТРУ	ЗАЛІК
60	40
1) 15 балів – відвідування і активність занять (0,5 балів за 1 заняття); 2) 15 балів – поточна успішність (середній бал протягом семестру) за 5-бальною шкалою; 3) 30 балів – лексико-граматичний тест	1) 20 балів – усний переклад автентичного тексту за фахом (підготовлене індивідуальне читання). Оцінюється за 5-ти бальною шкалою; 2) 20 балів – усна анотація автентичного тексту за фахом (підготовлене індивідуальне читання). Оцінюється за 5-ти бальною шкалою

II семестр

Робота у семестрі максимально оцінюється у 100 балів. Бали розподіляються таким чином:

РОБОТА ПРОТЯГОМ СЕМЕСТРУ	ІСПИТ
60	40
1) 15 балів – відвідування занять (0,5 балів за 1 заняття); 2) 15 балів – поточна успішність (середній бал протягом семестру за 5-бальною шкалою); 3) 30 балів – лексико-граматичні тестові завдання на множинний вибір (1 бал за кожну вірну відповідь з 30).	1) 10 балів – лексико-граматичний тест на множинний вибір (20 питань). За кожну вірну відповідь нараховується 0,5 балів; 2) 10 балів – письмовий переклад за допомогою словника рідною мовою оригінального тексту за фахом. Оцінюється за 5-бальною шкалою; 3) 10 балів – співбесіда англійською мовою з питань наукового дослідження і фаху. Оцінюється за 5-бальною шкалою; 4) 10 балів – письмової анотації англійською мовою україномовного тексту загальнонаукового характеру. Оцінюється за 5-ти бальною шкалою.

Фінальна оцінка за іспит виводиться шляхом додавання балів за кожну з 4-х частин (за 10-ти бальною шкалою кожна) за умови, що здобувач отримав не менш 5 балів за кожен з видів роботи. Якщо хоча б за один з компонентів іспиту здобувач отримав менше 5 балів, екзамен вважається не складеним.

Структура, зміст та критерії оцінювання іспиту

Перша (письмова) частина екзамену складається з:

- 1) лексико-граматичного тесту;
- 2) письмового перекладу за допомогою словника рідною мовою оригінального тексту за фахом. Обсяг тексту – 2000 друкованих знаків.

Друга (усна) частина екзамену складається із:

- 1) співбесіди англійською мовою з питань наукового дослідження і фаху;
- 2) письмової анотації англійською мовою україномовного / російськомовного тексту загальнонаукового характеру. Обсяг тексту для анотування – 2000-2500 друкованих знаків. Обсяг анотації – 500 знаків.

Критерії оцінювання лексико-граматичного тесту

Кількість штрафних балів	Оцінка
0	10
1	9,5
2	9
3	8,5
4	8
5	7,5
6	7
7	6,5
8	6
9	5,5
10	5
11	4,5
12	4
13	3,5
14	3
15	2,5
16	2
17	1,5
18	1
19	0,5
20	0

За одну невірну відповідь зараховується 0,5 штрафних балів.
Максимальна кількість балів – 20.

Письмового перекладу оригінального тексту з фаху (2000 друкованих знаків)

Кількість штрафних балів	Оцінка
0-4	5
4,5-8	4
8,5-16	3
16,5 та більше	2

Штрафні бали нараховуються таким чином:

- 1) серйозне порушення смислу 1 речення або відсутність у перекладі 1 речення – 3 бали;
- 2) помилка у термінологічній лексиці за фахом – 1 бал;
- 3) інші помилки (нетермінологічні лексичні, граматичні, стилістичні) – 0,5 бали. Максимальна кількість балів – 40.

Співбесіди англійською мовою з питань наукового дослідження та фаху:

Критерії, за якими оцінюється усна відповідь	Оцінка
Аспірант надає повну, зрозумілу, зв'язну відповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину). Вимова є правильною. Аспірант коректно використовує лексичні та граматичні одиниці.	5
Аспірант надає повну, зрозумілу, зв'язну доповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину). Вимова є правильною, але допускається наявність кількох (до 5) незначних помилок у вимові, якщо вони не перешкоджають розумінню відповіді. Аспірант коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 3) незначних помилок кожного типу, якщо, вони не перешкоджають розумінню відповіді.	4
Аспірант надає інформацію, стосовно свого наукового дослідження, але не у повному обсязі або порушуючи принцип зв'язності. Відповідь не є чітко структурованою. У вимові аспірант робить значну кількість (більше 5) помилок у вимові, у тому числі серйозних, тобто таких, які заважають розумінню відповіді. Аспірант використовує лексичні та граматичні одиниці некоректно (робить більше 3 серйозних помилок кожного типу).	3
Аспірант не надає відповіді взагалі або надає лише фрагментарні не пов'язані між собою речення із великою кількістю лексичних, граматичних помилок та помилок у вимові, що перешкоджає розумінню відповіді у цілому.	2

Письмової анотації англійською мовою україномовного/російськомовного тексту загальнонаукового характеру. Обсяг анотації – 500 знаків.

Критерії, за якими оцінюється усна відповідь	Оцінка
Анотація за обсягом є достатньою (500 +/- 10 %). Аспірант надає повну, стислу, зрозумілу, добре структуровану анотацію, коректно використовує наукову та загальноживану лексику та граматичні одиниці. При цьому допускається невелика кількість граматичних, лексичних та орфографічних помилок (до 2 кожного	5

типу), якщо вони не заважають розумінню анотації.	
Анотація за обсягом не є достатньою (500 знаків – 20 %). Аспірант надає стислу, зрозумілу, добре структуровану анотацію, відносно коректно використовує наукову та загальнонавчальну лексику та граматичні одиниці. При цьому допускається певна кількість граматичних, лексичних та орфографічних помилок (до 4 кожного типу), якщо вони не заважають або частково заважають розумінню анотації.	4
Анотація за обсягом не є достатньою (500 знаків – 40 %). Аспірант надає інформацію не повністю, з порушенням принципу зв'язності. Анотація не є чітко структурованою. Аспірант робить велику кількість лексичних, граматичних та орфографічних помилок (5 та більше кожного типу), які частково заважають розумінню анотації.	3
Анотація за обсягом є замалою (500 знаків – більше 40 %). Аспірант не надає анотації взагалі, або анотація містить не пов'язані між собою речення із великою кількістю помилок усіх типів, що перешкоджає розумінню анотації.	2

10. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;
2. Інформаційні ресурси професійного спрямування.

Технічні засоби:

1. Мультимедійний проектор;
2. Комп'ютери;
3. Система дистанційного навчання Moodle.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова література

1. Лищенко Л.Л. Навчальний посібник для аспірантів немовних факультетів / Л.Л. Лищенко, В.О. Ужик, О.А. Сергєєва. «Practice in scientific reading». Харків: ХНУ ім В.Н. Каразіна, 2014. 120 с.
2. Липко З.М. «Test your English» (Vocabulary and grammar) / З.М. Липко, А.В. Ковалева. Навчальний посібник з тестування лексики та граматики для студентів та аспірантів немовних ВНЗ. Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2005. 120 с.
3. Murphy R. English Grammar in Use / R. Murphy. Cambridge: Cambridge University Press, 2005. 392 с.
4. Foley M. Longman Advanced Learners' Grammar / M. Foley, D. Hall. Pearson Education (Longman), 2019. 384 p.
5. Schäper R. Grandkurs Deutsch, Lehrbuch und Arbeitsbuch. Verlag für Deutsch, 1984. 105 p.
6. Themen neu, Teile 1,2,3, Huber-Verlag, 2003. 98 p.
7. Presse und Sprache. Eilers-Schünemann-Verlag, 2011-2012.
8. Tangram. Max Heuber Verlag, 2006.
9. Kappeler A. Kleine Geschichte der Ukraine. Beck-Verlag, München, 2000.
10. Аутентичні тексти за фахом.

Допоміжна література

1. Хищенко В.В. Навчальний посібник для аспірантів з англійської мови «Practical guide for postgraduates» / В.В. Хищенко. Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2002. 113 с.
2. Одаренко Н.Ю. Навчально-методичний посібник з граматики англійської мови «Граматичні труднощі перекладу» (для студентів старших курсів фізичних спеціальностей та аспірантів) / Н.Ю. Одаренко, Н.О.Лешньова. Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2001. 52 с.
3. Беляєва Е.Ф. Учбовий посібник для аспірантів медичних спеціальностей (Improve your grammar) / Е.Ф. Беляєва, Л.М. Христенко. Харків, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2002. 84 с.
4. M. Swan, C. Walter. How English Works. Oxford : Oxford University Press, 1997. 358 с.
5. Кобзарь Е.И. Business Communication. Conferences, Meetings,

Negotiations. Деловое общение. Конференции, встречи, переговоры : пособие по развитию навыков ведения дискуссий на английском языке / Е.И. Кобзарь, Н.А. Лешнёва. Харьков : Торсинг, 1998. 72 с.

6. Höffgen A. Deutsch lernen für den Beruf. Verlag für Deutsch, 2001. 55 p.

7. Nikolas G., Sprenger W. Wirtschaft auf Deutsch. Klett / Edition Deutsch, München, 1991. 58 p.

8. Weber G. Gesundheit aus der Erde. E-Verlag, Wiesbaden, 1984. 105 p.

9. Krauter K.-G., Rother L. Erdkunde. Klett, 1993. 85 p.

Інформаційні ресурси

1. Bell English Online [Електронний ресурс]. URL: <http://www.bellenglish.com/>

2. English with the BBC Service [Електронний ресурс]. URL: <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/index.shtml>

3. Oxford University Press [Електронний ресурс]. URL: <http://www.oup.co.uk/>

4. OUP online [Електронний ресурс]. URL: <http://www.oup.com/online/>

5. Longman Dictionary [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ldoceonline.com/>

6. Internet Grammar of English (veryacademic) [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ucl.ac.uk/internet-grammar/home.htm>

7. English Grammar and Writing online [Електронний ресурс]. URL: <http://www.edufind.com/english/grammar/>

8. Good tests and exercises in English Grammar [Електронний ресурс]. URL: <http://www.usingenglish.com/online-tests.html>

9. Vocabulary and Grammar Exercises online [Електронний ресурс]. URL: <http://www.roseofyork.co.uk/learning.html>

10. English for learners [Електронний ресурс]. URL: <http://www.churchillhouse.com/english/learners.html>

11. What is the latest news in the Guardian? [Електронний ресурс]. URL: <http://www.wrx.zen.co.uk/britnews.htm>

12. What is the word of the day? Oxford Dictionaries online... [Електронний ресурс]. URL: <http://www.askoxford.com/>

13. Enjoy English idioms with Cambridge University Press CUP Activity Page [Електронний ресурс]. URL: <http://www.dictionary.cambridge.org/activity.htm>

14. Basic English Sentence Structures. [Електронний ресурс]. URL: <http://www.scientificpsychic.com/grammar/enggram2.html>

15. Practice on Tenses [Електронний ресурс]. URL: <http://unit3english.blogspot.com/2011/02/tenses-complete-study.html>

16. Voice-active and passive [Электронный ресурс]. URL: <http://unit3english.blogspot.com/2011/02/voice-active-and-passive.html>
17. Quick Grammar Reference [Электронный ресурс]. URL: <http://learnenglish.britishcouncil.org/en/quick-grammar>
18. Easy English 4U [Электронный ресурс]. URL: <https://www.youtube.com/channel/UCRn9xrI65xmoRau6yxZz4Mg>
19. VOA Learning English. Learn American English and Much More [Электронный ресурс]. URL: <http://www.voanews.com/learningenglish/home/>
20. BBC Learning English [Электронный ресурс]. URL: <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/language/>
21. Engvid [Электронный ресурс]. URL: <http://www.engvid.com/english-resources/>
22. Educator [Электронный ресурс]. URL: <http://www.youtube.com/user/EducatorVids3>
23. English Grammar Reference and Exercises [Электронный ресурс]. URL: <http://www.ego4u.com/en/cram-up/grammar>
24. Guide to Grammar and Writing. [Электронный ресурс]. URL: http://grammar.ccc.commnet.edu/grammar/quiz_list.htm
25. How to write a good essay [Электронный ресурс]. URL: <http://www.youtube.com/watch?v=liyFKUFCQno>